

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando Episcopus dispe[n]sare possit in matrimonij
denunciationibus. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

loc. cit. nec in tali casu tenetur excommunicatus epistolam, aut aliam ad Pontificem, seu Legatum mittere, quia iura hoc non exigunt *Nau. d. cap. 27. num. 90. vers. ad quintam Aul. de censur. 2. par. cap. 7. disp. 1. dub. 6. vers. secunde nota Dian. par. 5. tr. 9. ref. 6.*

Ego tamen cenſeo Episcopum nequaquam posse absoluere, quando potest confugi ad eum, qui privilegium, seu potestatem habet absoluendi: tum quia in hoc casu non cenſetur vrgens necessitas, tum etiam quia sacerdos simplex quamvis in articulo mortis constitutum possit ratione vrgentis necessitatis absolute, si tamen ea cesset, vel quia Pastor ordinarius, vel ab ipso expositus haberi potest, tunc absolute non poterit *Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 40. num. 8. Gu-tier. eod. tract. cap. 49. num. 12. & alij apud Barboſ. de offic. & potest. Episc. par. 2. tit. 35. num. 10. Dian. par. 8. tr. 3. ref. 79.*

S V M M A R I V M:

1. Referuntur casus, in quibus Ordinarius potest dispensare in matrimonij denunciationibus.
2. Quando Parochus possit matrimonio assistere omiſſis denunciationibus.
3. An Episcopus dispensationem negans peccet mortaliter.
4. Pater auertens à matrimonio filiam ob notabilem dispa-ritatem, vel ob aliam rationabilem causam, an dicatur malitiose impedire.

5. Ordinarius dispensare non debet, nisi recepta informatione, an aliqua impedimenta subsint inter contrahentes.

6. An Vicarius Episcopi ex generalis commissione possit in huiusmodi denunciationibus dispensare.

7. An ea, quæ in Concilio Tridentino committuntur Ordinarijs intelligantur etiam de Vicarijs generalibus.

8. An Episcopus, & Vicarius possint huiusmodi facultatem dispensandi alteri delegare.

9. An matrimonium contractum omiſſis denunciationibus sit validum.

C A P. VII.

An, & quando Episcopus dispensare possit in matrimonij denunciationibus.

Possit Episcopus dispensare in huiusmodi denunciationibus constat ex Conc. Tridentino *ses. 24. de ref. matr. cap. 10.* ubi id arbitrio prudentis Ordinarij relinquitur: nam si periculum esset alicuius peccati, infamiae, aut scandali, aut probabiliter timeretur, quod alter coniugum à fide data iniuste resiliat, vel quod matrimonium malitiose impediatur, potest ordinarius illas remittere *Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 9. Vulp. in Prax. iudic. cap. 17. num. 20.*

Idem

Idem dicendum, si constitutus in articulo mortis cum Concubina contrahere desiderat ad legitimam prolem, vel ad tollendam infamiam, vel ad tranquillitatem propriae conscientiae, praesertim si tales Concubinarii existimati sint diu coniugati *Sot. in 4. dist. 28. par. 1. ar. 2. quem refert, & sequitur Vulp. d. cap. 35. nu. 20.* ubi etiam dicit, quod in tali casu solius Parochi auctoritate ex tacita Episcopi commissione possunt omitti denunciations, si Ordinarii copia haberi non potest, dummodo matrimonium celebretur coram Parocho, & testibus iuxta formam Concilij, & ita etiam tenet *Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 17. Zambrian. de Sacram. matrim. cap. 7. dub. 3. num. 1. & 2. Marchin. de Pest. par. 6. sep. 4. num. 5. & alij apud Dian. par. 5. tr. 3. ref. 98.*

3 Quare si in ijs casibus Episcopus dispensationem neget, peccaret mortaliter, quia tunc valde expedit bono publico, ac subditis talis dispensatio, nisi forte ex causa iusta maioris boni denegetur *Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 10. num. 6. Gutier. cod. tract. cap. 57. num. 4. Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 32. n. 31. Vulp. in Prax. iudic. cap. 15. num. 27.* secus esset, si nullum publicum, aut priuatum notabile damnum sequeretur: ut quando senex cum puella, vel duo senes contrahere volunt, & nullus est timor impedimenti; quamuis enim in his, & similibus casibus Episcopus possit dispensare, ad id ra-

men non tenetur sub pena peccati mortalis *Sanch. d. lib. 3. disp. 9. num. 3. & seq. & disp. 10. nu. 6. Gutier. d. cap. 57. nu. 4.*

4 Obserua tamen, quod si Pater nulla adhibita violentia, sed precibus, ac suasionibus a matrimonio auerteret filium ob notabilem disparitatem, vel aliam rationabilem causam; non diceretur malitiosè impedire; malitia enim dolum, & calumniam importat, ut *d. gloss. in c. fin. §. sane ver. malitiosè de Despons. Impub. in tali verò casu, nec dolum, nec calumnia interuenit sed potius pater iure suo utitur bene consulens filio; & idè in tali casu Episcopus sine causa dispensaret* *Mench. cons. 69. n. 29. & seq. vol. 1. Cephal. cons. 421. à n. 62. vol. 3. Riminal. cons. 691. n. 31. lib. 6. Gutier. Canon. qq. lib. 10. 20. num. 9. & seq. Vulp. in Prax. iud. cap. 15. num. 20. & seq. secus esset, si Parentes minis, dolo, vi, calumnijs, aut alijs iniuste matrimonium impedirent, quia tunc esset iusta causa dispensandi* *Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 9. nu. 10. & alij.*

Cautus autem debet esse Ordinarius in dispensando ab huiusmodi denunciationibus, ut prius informationes recipiat, an aliqua impedimenta subsint inter contrahentes, nè se exponat periculo impeditos coniungendi, ut post *Paludan. obseruat Sanch. d. lib. 3. disp. 9. nu. 20.* & in hoc satis esse informationem extraiudicalem tenent DD. quos refert, & seq: *Barbof. d. all. 32. n. 27.*

S V M M A R I V M.

6 An verò Vicarius Episcopi ex generali commissione possit in huiusmodi denunciationibus dispensare? affirmatiuè respondet Coninch. de Sacram. disp. 27. dub. 6. nu. 55. Cened. in Collect. ad I. s. canon. par. 2. collect. 81. nu. 5. Azed. de Præcell. Episc. Dignit. par. 2. cap. 7. num. 32. & communè dicit Paris. de Resign. Benef. lib. 3. cap. 11. num. 19. & seq. vbi etiam
7 notat, quod vbiunque in Concilio Tridentino aliquid committitur ordinariis, intelligitur etiam de Vicarijs generalibus Episcoporum; vbi enim voluit Sancta Synodus Vicarium excludere, id expressit, vt in absolutione ab hæresi sess. 24. de res. cap. 6. & hanc esse receptiorem sententiam dicit Barbof. d. p. 2. all. 32. n. 28. & seq. Sbroz. de Vic. Episc. lib. 2. q. 201. num. 1. & seq. & alij apud Dian. p. 3. tr. 4. res. 238. quibus adde Gutier. de matrim. c. 56. num. 13. vbi dicit, quod tam Episcopus, quam Vicarius potest huiusmodi facultatem dispensandi in denunciationibus Parocho, seu alteri clerico delegare.
9 An verò matrimonium non præmissis denunciationibus contractum validum sit? Resp. affirmatiuè, nisi aliud obstat, vt declarauit Sac. Congreg. Concilij apud Farinao. dec. 18. par. 4. Diuers. & diximus supra lib. 6. c. 4. num. 8.

- 1 An Episcopus possit dispensare in impedimentis, matrimonium non dirimentibus,
- 2 Quando Episcopus possit dispensare in voto simplici castitatis.
- 3 Quando Episcopus in impedimento matrimonium dirimente dispensare possit.
- 4 An Episcopus dispensare possit cum minoribus non habentibus ætatem requisitam.
- 5 Quid si matritia ætatem suppleat.
- 6 Et quid si ad ætatem legitimam deficerent duo, vel tres dies. Quæ dicatur ætas legitima in mare, & in femina ad contrahendum matrimonium, ibidem.
- 7 Quando possit Episcopus dispensare in impedimentis dirimentibus post contractum matrimonium.
- 8 An Commissarius Cruciatæ possit in dictis impedimentis dispensare, ibidem.
- 9 Qui habent priuilegium dispensandi in casibus Episcopalis etiam matrimonialibus, non possunt dispensare in casibus, qui non iure ordinario, sed ratione urgentis necessitatis competunt Episcopo, ibidem.
- 10 An Episcopus in dictis casibus dispensare possit quoad forum externum.
- 11 An Episcopus huiusmodi facultatem possit alteri delegare.
- 12 An Episcopus Coniugi ad fidem conuerso concedere possit licentiam transeundi ad secundas nuptias viuente altero coniuge infideli.

